

Oikaisuvaatimus / vahingonkorvaushakemus / auton vaurioituminen

Kaupunkirakennelautakunta 10.12.2025
6922/03.06.02.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
lakimies Mika Mäkräinen
puh. 044 718 5012
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Kaupunkirakennelautakunta hylkää tehdyn oikaisuvaatimuksen ja pysyttää voimassa lakimiehen 25.9.2025 §:ssä 72 tekemän päätöksen.

Päätös

Selostus

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Lakimies on 25.9.2025 §:ssä 72 tehdyllä päätöksellä hylännyt hakijan vahingonkorvausvaatimuksen päätöksestä tarkemmin ilmenevillä perusteilla. Päätöksen mukaan asiassa jäi näyttämättä, että auton vaurioituminen olisi syy-yhteydessä yksin ko. kadun yllä- ja kunnossapidon virheeseen tai laiminlyöntiin tai kaupungin puun omistajan velvoitteiden laiminlyöntiin liittyen. Asiassa ei ole edes väitetty, että kaupunki olisi muutoin vahingonkorvauslain mukaisesti vastuussa ko. vahingosta, joten tehty vahingonkorvaushakemus on hylätty.

Oikaisuvaatimus ja sen perusteet

Oikaisuvaatimuksessa on vaadittu lakimiehen päätöksen kumoamista ja tehdyn vahingonkorvaushakemuksen hyväksymistä. Oikaisuvaatimuksen mukaan vahingon tapahtumahetkellä ajoneuvon nopeus oli alle 40 km/h. Oikaisuvaatimuksen tekijä on kertonut, että kuljettaja kuljetti ajoneuvoa risteykseen samanaikaisesti toisen ajoneuvon kanssa ja joutui väistämään toista autoa tieliikennelain mukaisen väistämisvelvollisuuden perusteella. Väistämisen seurauksena ajoneuvo tuli kuljettaa oman ajokaistan reunaan, jolloin kaupungin puun oksat raapivat auton kylkeä. Tapahtumapaikka sijaitsee lähellä risteystä, josta kääntyvää liikennettä ei voi ennakoida. Tieliikennelain mukainen huolellisuus- ja varovaisuusvelvoite oli täytetty, eikä oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan ko. vahinkoa voitu estää ilman, että kuljettaja olisi rikkonut väistämisvelvollisuutta. Oikaisuvaatimuksessa on katsottu, että ko. ajoneuvovahinko ei johdu kuljettajan huolimattomuudesta tai liian suuresta tilannenopeudesta, vaan normaalista liikennetilanteesta.

Sovellettavat säännökset

Vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan, joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle vahingon, on velvollinen korvaamaan sen, jollei siitä, mitä tässä laissa säädetään, muuta johdu.

Mainitun lain 5 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan vahingonkorvaus käsittää hyvityksen henkilöja esinevahingosta sekä 4 a ja 6 §:ssä säädettyin edellytyksin kärsimyksestä.

Mainitun lain 5 luvun 5 §:n mukaan esinevahinkona on korvattava esineen korjauskustannukset ja vahingosta aiheutuneet muut kulut sekä arvonalennus taikka tuhoutuneen tai hukatun esineen arvo ja lisäksi tulojen tai elatuksen vähentyminen.

Tieliikennelain 3 §:n mukaan tienkäyttäjän on noudatettava vaaran ja vahingon välttämiseksi liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta.

Mainitun lain 5 §:n 1 momentin mukaan ajoneuvon ja raitiovaunun nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Mainitun pykälän 2 momentin mukaan ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Mainitun lain 19 §:n 1 momentin mukaan ajoneuvolla on kaksisuuntaisella ajoradalla ajettava muu liikenne ja olosuhteet huomioon ottaen niin lähellä ajoradan oikeaa reunaa kuin turvallisuutta vaarantamatta on mahdollista.

Arviointia ja johtopäätökset

Lakimiehen päätöksestä ilmenee (25.9.2025 § 72), että korvausvelvollisuuden syntymisen yhtenä edellytyksenä on, että on olemassa korvausvelvollisuuden peruste. Lisäksi vahingon on oltava syy-yhteydessä korvausvastuuseen johtavaan tekoon, toimintaan tai laiminlyöntiin, jota korvaussäännösten soveltamisessa edellytetään. Välttämätön syy tarkoittaa seikkaa, jota ilman seurausta ei olisi syntynyt. Lisäksi vahingonkorvauslain mukainen korvausvastuu syntyy, mikä vahingon kärsinyt taho näyttää vahingon aiheutuneen ja sen, kuka tai mikä taho on vastuussa vahingosta. Pelkästään se seikka, että vahinko on aiheutunut, kun ajoneuvoa on käytetty liikenteessä kaupungin katualueella, ei oikeuta saamaan korvausta kunnossapitolakiin tai vahingonkorvauslakiin perustuen.

Asiassa on riidatonta, että hakijan omistama ajoneuvon oikeanpuoleinen kylki oli naarmuuntunut ja vaurioitunut, kun ajoneuvon kuljettaja oli ajanut ajoneuvolla 03.08.2025 klo 17.05 osoitteessa Pihtisalmentie 1. Ajoneuvon omistaja oli matkustajana ajoneuvossa, kun vahinko aiheutui. Lisäksi riidatonta on se, että ajoradan vieressä olleen kaupungin omistaman puun oksat olivat osin ulottuneet ajoradan puolelle.

Asiassa on riidanalaista se, onko ko. ajoneuvon vaurioituminen aiheutunut kaupungin puun omistajana tekemään laiminlyöntiin tai onko vahinko aiheutunut kaupungin kunnossapitovastuulla olevan kadun yllä- ja kunnossapidon virheeseen tai laiminlyöntiin liittyen tai onko kaupunki muutoin vahingonkorvauslain mukaisesti vastuussa ko. vahingosta vai ei.

Oikaisuvaatimuksen mukaan ajoneuvon vaurioituminen liittyy ko. alueella olleesta puusta ja sen oksista aiheutuneeseen vaaraan tai haittaan ja siihen, että kuljettaja oli joutunut vastaantulevan ajoneuvon vuoksi väistämiseen ajoneuvolla oman ajoradan reunaan, johon

ulottui ko. puun oksia. Oikaisuvaatimuksen liitteenä on valokuvia vahingon tapahtumapaikalta. Niiden perusteella katuviheralueella sijaitsevan puun oksat ovat osin ulottuneet ko. ajoradan puolelle noin muutamia kymmeniä senttejä ja pisimmät oksat kasvoivat viistosti ylöspäin ajoradan puolelle.

Asiassa on kaupungin mahdollisen korvausvastuun kannalta ensin arvioitava se, onko kaupunki laiminlyönyt puun omistajan velvollisuudet ja onko vahinko syy-yhteydessä kaupungin puun omistajana tekemään virheeseen tai laiminlyöntiin.

Oikeuskäytännön mukaan kunnan on puun omistajana vastattava omistamiensa puiden kunnan asianmukaisesta seurannasta ja sen osalta tarvittavista mahdollisista toimenpiteistä. Näin ollen kunnan velvollisuutena on seurata puiden kuntoa, kuten puiden lahoamista tai muita merkkejä siitä, että puista voisi aiheutua haittaa tai vaaraa puun lähiympäristössä.

Kunnat, siinä missä muutkin kiinteistönomistajat, voivat tietyin edellytyksin olla vahingonkorvauslain mukaisesti vastuussa puiden aiheuttamista vahingoista. Koska vahinkotilanteita on erilaisia, kussakin vahinkotilanteessa on arvioitava, onko puun omistaja täyttänyt vahingonkorvauslain edellyttämällä tavalla huolellisuusvelvollisuuden vai voidaanko puun omistajan katsoa olevan tuottamukseen perustuen vastuussa vahinkotapahtumasta.

Pelkkä katuviheralueella sijaitsevan puun oksien ulottuminen osin katualueen puolelle ja mainitulla alueella aiheutunut ajoneuvovahinko eivät yksin osoita, että kunta olisi laiminlyönyt puun omistajana huolellisuusvelvoitteensa. Oikeuskäytännön mukaan syntyy puun omistajalle ainoastaan silloin, kun katualueelle ulottuvan puun on todettu etukäteen aiheuttavan vaaraa tai kohtuutonta haittaa ajoneuvoliikenteelle, puun omistaja on saanut asiasta tiedon sekä sen jälkeen laiminlyönyt ryhtyä kohtuullisessa ajassa tarvittaviin toimenpiteisiin puusta tai sen oksista aiheutuvan vaaran tai haitan poistamiseksi.

Kaupunki suorittaa katualueilla säännönmukaisesti valvonta- ja tarkastuskäyntejä ja seuraa sen yhteydessä myös ajoradan läheisyydessä sijaitsevien puiden kuntoa sekä arvioi puista mahdollisesti ajoneuvoliikenteelle aiheutuvaa vaaraa tai haittaa. Kaupungilla ei ole ollut ennen ko. vahinkotapahtumaa tietoa, että ko. Pihtisalmementien varrella katuviheralueella sijaitsevasta puusta tai sen oksista aiheutuisi vaaraa tai haittaa läheisen ajoradan ajoneuvoliikenteelle. Tästä asiasta ei ole tehty kaupungille ilmoitusta myöskään poliisilta tai pelastustoimelta. Näin ollen kaupunki ei ole voinut ryhtyä kohtuullisessa ajassa tarvittaviin toimenpiteisiin ko. alueella sijainneesta puusta tai sen oksista aiheutuvan vaaran tai haitan poistamiseksi tai estämiseksi. Tähän perustuen kaupungin ei voida katsoa laiminlyöneen puun omistajan velvollisuuksia eikä kaupunki ole puun omistajana vastuussa ko. vahingosta.

Tämän jälkeen asiassa on arvioitava, onko kaupunki korvausvastuussa ko. vahinkotapahtumasta kadun kunnossapitovelvollisuuden laiminlyöntiin tai vahingonkorvauslakiin perustuen.

Kunnossapitolain mukaan riittää, että katu pidetään liikenteen tarpeiden edellyttämällä tavalla tyydyttävässä käyttökunnossa. Mainittu ajoneuvovahinko on aiheutunut kesällä valoisaan aikaan, joten alueen olosuhteet ovat olleet ajoneuvon kuljettajalle ennalta selvästi havaittavissa ja ennakoitavissa sekä ajorata on ollut ko. puun oksista huolimatta ollut tyydyttävällä tavalla käytettävissä ajoneuvoliikenteelle. Näin ollen alueen olosuhteista ei voida

katsoa aiheutuneen ajoneuvon kuljettajalle ennakoimatonta vaaraa tai haittaa. Kuljettajan on siten täytynyt havaita ja ottaa tarvittavalla tavalla huomioon, että ko. alueella puun oksat olivat painunut alas osin ajoradan puolelle tai kasvaneet osin yläviistoon ajoradan puolelle.

Lakimies katsoo, että katualue (ajorata) on ollut kunnossapitolain mukaisesti liikenteen tarpeiden edellyttämällä tavalla tyydyttävässä käyttökunnossa, vaikka läheisen puun oksat olivat em. tavalla ulottuneet osin ajoradan puolelle. Tähän perustuen asiassa ei ole tapahtunut kadun kunnossapidon osalta mitään selkeää virhettä tai laiminlyöntiä. Asiaa muuta toisenlaiseksi se, että ajoradan vieressä sijainneen puun oksat olivat osin ulottuneet ajoradan puolelle.

Asiasta ei ole esitetty luotettavaa selvitystä siitä, oliko ko. katualueella muuta liikennettä vahingon tapahtuma-aikaan. On mahdollista, että ko. alueella on voinut olla vahingon tapahtuma-aikaan myös muuta vastakkaisesta suunnasta tulevaa ajoneuvoliikennettä ja että kuljettaja oli tämän vuoksi joutunut ottamaan muun liikenteen huomioon ajoneuvoa kuljettaessaan.

Tieliikennelaissa säädettyjen velvoitteiden mukaisesti ajoneuvoa kuljettaessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Edelleen ajoneuvon nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Vielä ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa sekä erityisesti tieliikennelain 19.1 §:n mukaan ajoneuvoa on kuljetettava niin lähellä ajoradan oikeaa reunaa kuin se turvallisuutta vaarantamatta on mahdollista.

Ko. asiassa kuljettajan olisi tullut hiljentää ajoneuvon tilannenopeutta, koska läheisyydessä sijaitsi risteysalue, josta oli mahdollista saapua vastakkaiselta ajosuunnalta muuta ajoneuvoliikennettä, ja koska ajoradalla sijaitsi osin näkyvyyttä peittävä ja osin ajoradan käyttöä estävä tai vaikeuttava näkyvä este (puun oksat). Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet ja lisäksi ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa ja varsinkin ajoneuvoa on kuljetettava niin lähellä ajoradan oikeaa reunaa kuin se turvallisuutta vaarantamatta oli mahdollista.

Oikaisuvaatimuksessa kerrotun ajoneuvon tilannenopeuden perusteella (noin 40 km/t), ajoneuvon kuljettaja ei ole riittävällä tavalla ottanut huomioon ko. alueen normaalista hieman poikkeavia olosuhteita tai sitä, että vastakkaiselta suunnalta oli mahdollista tulla muuta ajoneuvoliikennettä. Kuljettaja ei myöskään noudattanut tieliikennelain 19.1 §:n säännöstä, jonka mukaan ajoneuvoa on kuljetettava niin lähellä ajoradan oikeaa reunaa kuin se turvallisuutta vaarantamatta on mahdollista. Oikaisuvaatimuksessa onkin myönnetty, että ajoneuvoa oli vastakkaisen ajoneuvoliikenteen vuoksi kuljetettu äkillisesti ajoradan oikeaan reunaan ja vahinko aiheutui sen seurauksena. Näkemystä kuljettajan velvoitteiden laiminlyönnistä tukee kerrottu tilannenopeus ja se, että väistäminen oli tapahtunut äkillisesti eli liian suuren tilannenopeuden vuoksi ei voitu noudattaa tieliikennelain 19.1 §:n säännöstä. Kuljettajan olisi tullut tieliikennelain säännökset huomioon ottaen hiljentää olosuhteet huomioon ottaen ajoneuvon tilannenopeutta siten, että vastakkaiselta suunnalta tulleen ajoneuvon kohtaaminen olisi ollut turvallista ja että ajoneuvoa olisi kuljetettu niin lähellä

ajoradan oikeaa reunaa kuin se turvallisuutta vaarantamatta oli mahdollista tai tarvittaessa ajoneuvo olisi tullut pysäyttää ennen ko. näkyvää estettä (puun oksia).

Edellä lausuttuun perustuen asiassa on jäänyt näyttämättä, että ko. asiassa auton vaurioituminen olisi syy-yhteydessä yksin kaupungin puun omistajan velvoitteiden laiminlyöntiin tai ko. kadun yllä- ja kunnossapidon virheeseen tai laiminlyöntiin liittyen. On todennäköistä, että kyseessä on kuljettajan virheisiin tai laiminlyönteihin syy-yhteydessä oleva inhimillinen liikennevahinko. Asiassa ei ole edes väitetty, että kaupunki olisi muutoin vahingonkorvauslain mukaisesti vastuussa ko. vahingosta, joten tehty vahingonkorvaushakemus tulee hylätä.

Sovellettavat säännökset
Perusteluissa mainitut

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 30 § 9 kohta

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on oikaisuvaatimuksen käsittelyä koskeva asia (KH 21.10.2024, § 293).

Liitteet 6922/2025 Viranhaltijapäätös (ei julkaista internetissä)
6922/2025 Oikaisuvaatimus (ei julkaista internetissä)